

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. július 29. – augusztus 4.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Az ukrajnai háború lezárásának lehetőségeiről egyeztettek a szaúdi-arábiai csúcstalálkozón	4
Indonézia és a BRICS-tagság perspektívája.....	7
Kelet-Ázsia.....	10
Dél-Ázsia	14
Délkelet-Ázsia.....	17
Közél-Kelet.....	22
Oroszország és a posztszovjet térség	26
Impresszum	31

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

**Az ukrajnai háború lezárásának lehetőségeiről
egyeztettek a szaúd-arábiai csúcstalálkozón**

Seremet Sándor

Az ukrajnai háború lezárásának lehetőségeiről egyeztettek a szaúd-arábiai csúcstalálkozón

Több mint harminc ország képviselője vett részt a Szaúd-Arábiában szervezett kétnapos csúcstalálkozón, amely során a résztvevők az orosz–ukrán háború lehetséges lezárásának módját vitatták meg. A találkozón Ukrajna, az Egyesült Államok, az EU, valamint az úgynevezett Globális Dél országainak magas beosztású képviselői vettek részt, köztük Kína az Eurázsiai térség ügyeiért felelős képviselője is. Oroszország azonban nem kapott meghívást. A hétfői dzsiddai csúcs eredményei egyelőre felemásnak mondhatók.

Nem az első csúcstalálkozó

Idén június 24-én [Koppenhágában](#) került sor hasonló konferenciára, amelyen számos nyugati ország, köztük Németország képviselői, valamint a Globális Dél országai, többek között India, Brazília és Dél-Afrika vettek részt. Utóbbi államok a háborúval és Oroszországgal kapcsolatban inkább semleges álláspontot képviselnek. Kínát is meghívták ugyan a tárgyalásokra, de Peking végül nem képviseltette magát. Koppenhágában Ukrajna biztonsági garanciáit vitatták meg, amelyeket a NATO-országok nyújthatnak, de szó esett Oroszország garanciáról is, mint például arról, hogy Ukrajna területére nem telepítenek cirkálórakétákat. A találkozó részint a Globális Dél országainak meggyőzését célozta arról, hogy a Volodimir Zelenszkij által javasolt [elvek](#) képezzék a háború rendezésének alapját, valamint népszerűsítsék egy esetleges békecsúcs összehívásának ötletét. Ukrajnát az Elnöki iroda vezetője, Andrij Jermak [képviselte](#). Koppenhágában azonban [nem született áttörő siker](#). Zelenszkij és a Nyugat álláspontja bizonyos szempontból eltér a már említett semlegesként számon tartott országokétól, mégpedig legfőképp abban, hogy míg Zelenszkij elnök béketervének egyik kulcsfontosságú pontja, hogy bármilyen tárgyalások elengedhetetlen előfeltétele az orosz csapatok azonnali kivonása Ukrajna teljes területéről, míg a Globális Dél képviselői úgy vélik – és ez egybecseng [Kína béketervével](#) –, hogy a tárgyalásokat a frontvonal elhelyezkedésétől függetlenül azonnali tűzszünet elrendelésével kell megkezdeni. Fontos megjegyezni, hogy az utóbbi álláspontot képviselő felek egyike sem vitatja Ukrajna területi integritásának fontosságát. A dániai találkozó után a felek fenntartották a saját álláspontjaikat.

Előrelépés Dzsiddában?

Az augusztus első hétfőjén Szaúd-Arábiában tartott csúcstalálkozó már komolyabb hangvételű volt. Ezen Zelenszkij elnök személyesen is részt vett, valamint komoly áttörésnek tartják Kína részvételét is – Szaúd-Arábia meghívásának köszönhetően. Az ukrán fél igen [sikeresnek tartja](#) a találkozót, mivel egyrészt magas volt a részvételi arány, valamint sikerült legalább abban megállapodni, hogy az ukrán elnök által javasolt 10 pontos béketerv egyes pontjai kapcsán, mint például a nukleáris biztonság, a fogolycserék, az élelmiszerellátás (elsősorban az ukrán gabona exportjának kérdése) a további egyeztetések érdekében munkacsoportok alakuljanak. Egyetértettek a felek abban is, hogy további csúcstalálkozók kerüljenek megszervezésre. A Pekinget képviselő Li Hui [elmondta](#), hogy bár sok a nézeteltérés és eltérő vélemények hangoztak el fontos, hogy az elvek közösek.

Az orosz [sajtóban](#) a dzsiddai csúcstalálkozót természetesen kudarcként értékeli Ukrajna számára, mivel az nem Kijev határozott támogatásának egyértelműdeklarációjával zárult. A mérsékeltbb hozzáállás egyik [fő motívuma](#) az, hogy a találkozó során nem született közös zárónyilatkozat, valamint ahelyett, hogy az Ukrajna által javasolt béketerv került volna elfogadásra, további javaslatok születtek a háború rendezésére. A [TASS a DPA-ra hivatkozva](#) arról számolt be, hogy maga a házigazda Szaúd-Arábia is saját béketervvel rukkolt elő, amely tűzszünetet ír elő minden fronton, valamint a béketárgyalások megkezdését az ENSZ felügyelete alá helyezi, emellett hangsúlyosan kiáll Ukrajna területi integritása mellett, viszont a tárgyalások megkezdése feltételeként nem nevezi meg az orosz csapatok kivonását.

A dzsiddai csúcstalálkozó eredményei ugyanakkor inkább felemásak. Koppenhágához képest valóban több volt a résztvevő, de ez inkább a Nyugat szövetségesei által valósult meg, viszont a mostani találkozóon részt vett Kína, ami valóban pozitívum. Valószínűleg emiatt is esett a csúcstalálkozó helyszínének megválasztása során a döntés Szaúd-Arábiára. Rijád ugyanis jó kapcsolatokat ápol Kínával, ugyanakkor Moszkvával is együttműködik, annak ellenére, hogy Ukrajnának is nyújtott segílyt. Szaúd-Arábia bevonása tehát szélesíti a közvetítők körét a konfliktus rendezésében. Mindemellett Kína és a Globális Dél országainak álláspontja a háború lezárásának lehetőségeivel kapcsolatban szignifikánsan nem változott. A Nyugat nézeteinek érvényesítése szempontjából nem történt áttörés, inkább a [déli államok perspektívája tűnt teret nyerni](#). Bár Oroszországot nem hívták meg a találkozóra, a Kreml szóvivője, Dmitrij Peszkov elmondása szerint Rijád folyamatosan tájékoztatta a dzsiddai csúcseményeiről; Mexikó képviselői pedig [egyenesen kifogásolták](#), hogy Moszkvát kihagyták a rendezvényből. Mindez ténylegesen sem orosz sikernek, sem ukrán kudarcnak nem minősíthető.

A dzsiddai csúcst egyes eredményeit, mint a további csúcstalálkozók összehívásának lehetősége és a Zelenszkij-formula egyes pontjaival kapcsolatos egyeztetések megkezdése Ukrajna el tudja könyvelni előrelépésként. A béketerv legfontosabb pontja – az orosz csapatok kivonása, mint a béketárgyalások megkezdésének előfeltételeként történő elfogadása – viszont továbbra is inkább süket fülekre talált a Globális Dél képviselői körében, akiket ezúttal sem sikerült kibillenteni a semleges státuszukból, annak ellenére, hogy azok deklaráltak Ukrajna területi integritása és a háború mielőbbi lezárása mellett. Az eddigi fejlemények arra engednek következtetni, hogy a szembenálló felekre az elkövetkező hónapokban növekvő mértékű nyomást gyakorolhatnak szövetségeseik és partnereik a béketárgyalások megkezdése érdekében. Utóbbi Kijev számára lehet nehezebb, hiszen a jelenleg is zajló ellentámadás során nagy valószínűséggel nem tudja majd kiszorítani az orosz haderőt Ukrajna teljes területéről, így az esetleges tárgyalásokat az orosz csapatok kivonása nélkül kellene majd megkezdenie, lemondva a Zelenszkij-terv legfontosabb pontjáról. Hogy ezt hogyan sikerül majd megvalósítani és kommunikálnia az ukrán társadalom felé, egyelőre nyitott kérdés.

A gyorselemzést készítette: **Seremet Sándor**

A borítókép forrása: [Wikimedia Commons](#)

EURASIA
CENTER

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Indonézia és a BRICS-tagság perspektívája

Szakáli Máté

Indonézia és a BRICS-tagság perspektívája

A BRIC (Brazília, Oroszország, India, Kína angol nyelvű országneveinek kezdőbetűi) a gyors ütemben fejlődő, feltörekvő piacok megnevezésére eredetileg a külföldi befektetési stratégiák kontextusában szolgáló mozaikszó. A rövidítést 2001-ben Jim O'Neill, a Goldman Sachs korábbi vezérigazgatója vezette be az előreláthatólag a világgazdaságban 2050-re dominánssá váló nemzetgazdaságok együttesére¹. A terminust alkalmazva ezek az országok egy egyre inkább összetartó geopolitikai blokkot alkotnak 2009 óta, kormányaik évente hivatalos csúcstalálkozókat tartanak, és összehangolják multilaterális politikáikat. A 2010-ben a Dél-Afrikai Köztársasággal kibővült BRICS kormányközi együttműködési fórum jelenleg együttesen a világ népességének mintegy 43 %-át, a világgazdaság 26 %-át és a globális kereskedelem 16 %-át [képviseeli](#). A csoport jelentőségét a mozgatórugó, kiegyensúlyozó, alternatívaadó funkciója adja az OECD, a G20 és a G7 csoportosulásokkal szemben a hagyományos nyugati hatalmak által domináltak tekintett diplomáciai és pénzügyi csatornákon kívüli országok számára.

Az új tagok lehetséges felvétele Dél-Afrika csatlakozása óta visszatérően felmerül a diplomáciai diskurzusokban, de magának a csoportnak a napirendjére a kérdéskör érdemben csupán a 2020-as évek elejétől került. Eleddig ugyanakkor sem formális felvételi eljárás megállapítására, sem új tag felvételére, sem megfigyelő vagy partneri státusz létrehozására hivatalosan nem került sor. A BRICS-bővítés a közelmúltban élénk nemzetközi figyelmet kiváltó kérdéskörre elsősorban a harmadik államok csatlakozási szándékainak [új lendületű hangoztatása](#) és egyes tagállamok eziránti növekvő mértékű nyitottságának a hangsúlyozása kapcsán vált. A bővítés a 2023. június 1-2-án Fokvárosban tartott BRICS-külgügyminiszteri találkozón is kiemelt téma volt. Ma Zhaoxu, Kína külgügyminiszterhelyettese például jelezte, hogy [Kína örömmel várja az új tagok felvételét](#), míg S. Jaishankar indiai külgügyminiszter hangsúlyozta [a globális döntéshozó intézmények reformjának fontosságát](#), megjegyezve, hogy a BRICS-bővítés még „[folyamatban lévő munka](#)”.

A bővítés potenciális előnyei a tagok és az aspiránsok számára

A BRICS bővítése számos gazdasági és geopolitikai következménnyel járhat, amelyek elősegíthetik a tagok számára a regionális és globális folyamatokban való proaktívabb és döntéshozói minőségű részvételt, illetve a hatékonyabb érdekvédelmet és érdekérvényesítést.

Először is az új gazdaságok bevonásával a csoport (és tagjai) növelhetné piaci méretét, diverzifikálhatná iparágait, és elősegíthetné a kereskedelmi és befektetési áramlásokat. Továbbá a tagországok közötti gazdasági együttműködés elmélyítésével hozzájárulhatna a tagországok és régióik stabilitásához.

Másodszor, további nemzetek bevonásával a BRICS nagyobb földrajzi területet, népességet és erőforrásokat ölelne föl, növelve reprezentativitását és legitimitását a nemzetközi normák, politikák és intézmények alakítása terén.

Harmadszor, a kibővített BRICS felvállalhatná a tagok előtt álló nagyszabású fejlesztési kihívásokat. Ez magában foglalhatná a közös beruházásokat olyan szektorokban, mint a közlekedési hálózatok, az energiabiztonság és a technológia. Az ilyen projektek nemcsak a

---

¹ Indonéziát a Goldman Sachs többek között a Fülöp-szigetekkel, Dél-Koreával, Egyiptommal, Törökországgal és Vietnámmal együtt a következő tizenegy [\(N11\)](#) feltörekvő gazdaságok csoportjába sorolta.

tagországokon belüli gazdasági fejlődést mozdítanak elő, hanem hozzájárulnának a regionális összekapcsolhatósághoz és integrációhoz is.

A kínálkozó előnyökkel összefüggésben a közelmúltban több fejlődő ország formálisan is [tagságért folyamodott](#), köztük Algéria, Argentína, az Egyesült Arab Emírségek, Egyiptom, Etiópia és Indonézia.

Indonézia BRICS-ambíciói

Indonézia számára a BRICS-csatlakozás potenciális előnyei megegyeznek a fenti univerzális előnyökkel, kiegészülve néhány, a nemzeti meghatározottságaiból adódó speciális megfontolással. A BRICS-tagok például a meglévő globális ellátási láncok kritikus szereplői; ezért a csoporttal való szorosabb gazdasági kapcsolatok Indonézia számára fellendíthetik a kereskedelmet és a gazdasági növekedést, az új piacokhoz és erőforrásokhoz való hozzáférést, valamint erősíthetik az ASEAN [integrációjában](#) betöltött szektorális és normatív [vezetői szerepét](#).

Másodszor, a csoporthoz való csatlakozás hozzáférést biztosíthat a BRICS által létrehozott [Új Fejlesztési Bankhoz](#), amely segíthet Indonéziának az infrastrukturális projektek finanszírozásában, az ipari fejlődés előmozdításában és az energiaátalakítási célok elérésének támogatásában. Ezenkívül Indonézia kihasználhatná a BRICS-tagok szakértelmét, bevált gyakorlatait és technológiai fejlődését is, ami segíthetne fejleszteni képességeit a különböző ágazatokban.

Harmadszor, a BRICS-hez való csatlakozás platformot biztosítana Jakarta számára a globális renddel kapcsolatos percepciók és szakpolitikák hatékonyabb és eredményesebb alakítására a nemzetközi közvéleményt foglalkoztató kérdések terén a kormányzati szint alatt is, saját önképének megfelelően, például a világ legnépesebb muszlim többségű országaként.

Végül, külpolitikai szempontból a BRICS-hez való csatlakozás bővítené Indonézia diplomáciai hálózatát, és lehetőséget biztosítana a tagországokkal való mélyebb kétoldalú kapcsolatépítésére. Mivel az ország továbbra is ragaszkodik a „[szabad és aktív](#)” külpolitikai doktrínájához, a BRICS-tagság optikailag és funkcionálisan is újabb, stratégiai mozgástérszélesítő elem lehetne Jakarta párhuzamos elköteleződéseinek fenntartásában Kína (BR1), az Európai Unió ([szabadkereskedelmi tárgyalások](#)) és az Egyesült Államok (IPEF) irányában, a G20- és az ASEAN-tagsága között, továbbá az [OECD-csatlakozási szándékának](#) a relációjában.

A fenti előnyök mellett fontos megjegyezni, hogy a BRICS-hez való csatlakozás Indonézia számára is bizonyos hivatalos és informális tagsági kötelezettségek vállalását is jelentené, teret engedve a nézet- és érdekkülönbségek formálódásának, például a [gazdasági nacionalizmus](#) kérdéskörében.² Ezek közé tartozhat a nyilvános kommunikációk és szakpolitikák összehangolása a csoport célkitűzéseivel és a BRICS általános napirendjéhez való hozzájárulás, illetve alkalmazkodás.

Az idej, johannesburgi csúcstalálkozóra várva

---

² A gazdasági növekedés dinamikáját és az erőforrásellátottságot leszámítva Indonéziának még mindig hiányoznak vagy kedvezőtlenek bizonyos, kvázi BRICS-kvalifikációs mutatói, köztük a külföldi tőkebeáramlás szintje, az infrastruktúra fejlettsége, a munkaerő képzettsége, a központi kormány projektvégrehajtó és a helyi önkormányzatok együttműködési képessége, de a prudens makrogazdasági irányítás is korlátokba ütközhet. Ezzel összefüggésben az Indonézia iránti tartós és globális befektetői érdeklődés inkább a befektetési ajánlású nemzetközi hitelminősítések elérésétől függ, mintsem önmagában a BRICS-tagságtól.

A G7-államok [meghívták](#) Brazíliát, Indiát és Indonéziát is a 2023. júniusi vezetői csúcstalálkozójukra Hirosimába, amivel a tisztviselők szerint a tagok a Globális Dél felé igyekeztek nyitni. Mindhárom ország elfogadta a meghívást, ám a BRICS inkluzivitási törekvéseivel kapcsolatban [Brazília](#) és [India](#) is fenntartásoknak ad hangot. Formálisan mindkét ország a csoport politikai koherenciájának és tekintélyének a csökkenésétől tart az esetleges bővítés(ek) következtében. A BRICS-hez való csatlakozáshoz minden jelentkező országnak meg kell kapnia az összes tag egyhangú támogatását. Amennyiben a jelenleg is zajló előkészítő tárgyalásokon nem sikerül a brazil, orosz, indiai, kínai és dél-afrikai diplomatáknak egy közmegegyezéssel eljárást kidolgozniuk, az [augusztus 22-24-ei johannesburgi BRICS-csúcson](#) a bővítési kérdés valószínűleg nem kerül érdemi rendezésre.

Indonézia erős jelölt a BRICS-hez való csatlakozásra, tekintettel globális középhatalmi és regionális nagyhatalmi státuszára, a világgazdaságban betöltött növekvő helyi értékére, illetve az élénk globális viták hiányára a nemzetközi szerepvállalásával kapcsolatban. Ezzel szemben a szintén [aspiráns](#) Irán, Venezuela vagy Szaúd-Arábia felvétele megváltoztatná a csoport dinamikáját, és megnehezítené a döntéshozatalhoz szükséges belső konszenzusok elérését.

A BRICS-bővítés tematizáltsága a sajtóban azt az üzenetet közvetíti, hogy a jelenlegi és a reménybeli tagok következetesen keresnek és hoznak létre alternatív globális kormányzási és finanszírozási struktúrákat. Felvétel esetén mindazonáltal minden országnak, Indonéziának is alkalmazkodási folyamatra és időszakra kellene berendezkednie a paradigma, a perspektíva és az alapvető intézményes keretek tekintetében. Céltudatos adaptáció hiányában a BRICS-tagság előnyeinek maximális kihasználása helyett a régi és az új tagok fő részvételi tevékenységévé az érdeksérlelmek minimalizálása válhatna.

A gyorselemzést készítette: **Szakáli Máté**

A borítókép forrása: [Wikimedia Commons](#)

Kelet-Ázsia

Újra fellendül a kínai légitársaságok közlekedése

Zhu Wenqian, China Daily, 2023. augusztus 3.

A Nemzetközi Légi Szállítási Szövetség (IATA) adatai szerint a kínai légitársaságok közlekedési piac pozitívan teljesít mióta optimalizálták a COVID-19-hez köthető válaszpontintézkedéseket. Kína határainak újbóli megnyitásának köszönhetően az IATA megemelte a globális légitársaságok közlekedési ágazatra vonatkozó profitelőrejelzését. 2019-ben a kínai belföldi repülőjegypiac a globális belföldi repülőjegypiac 9,8 %-át tette ki. 2022-ben 6,4 %-ra esett vissza, de az idei év első hat hónapjában ez a szám 11 %-ra emelkedett, meghaladva a járvány előtti szintet – közölte az IATA.

Forrás: [Air travel in nation takes off again](#)

Kína egyhíti a lakóingatlanregisztrációs szabályokat a növekedés fellendítése érdekében

CK Tan, Nikkei Asia, 2023. július 29.

A nyolcvanas évek óta vidéki kínaiak milliói költöztek a nagyvárosokba, letelepedésüket azonban nagyban megnehezítette az országban érvényben levő hukou-rendszer (háztartásnyilvántartási rendszer). Mivel a hukou olyan jóléti jogosultságokhoz is kapcsolódik, mint az egészségügyi ellátás és az oktatás, vagy akár a lakásvásárlás joga, a helyi hukou-val nem rendelkező migráns munkavállalók csak korlátozottan férnek hozzá ezekhez a juttatásokhoz. A dolgok azonban megváltozni látszanak, mióta számos tartomány megkezdte a rendszer megreformálását, hogy jobban reagáljanak a jelenlegi munkaerőhiányra. Összeségében elmondható, hogy sok város megkönnyíti a tartózkodási engedélyek megszerzését, így próbálva kiaknázni a gazdasági hozzájárulásukban és fogyasztásukban rejlő lehetőségeket, ami nagyon fontos a helyi gazdaságok növekedése szempontjából.

Forrás: [China eases residential registration rules to boost growth](#)

A kínai gazdasága stabil, pozitív növekedési tendenciát tart fenn a második félévben

Xinhua, 2023. augusztus 4.

A kínai gazdaság az idei év második felében is fenntartja stabil és pozitív tendenciáját a január-júniusi időszak tartós fellendülését követően – közölte Yuan Da, a Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottság (NDRC) munkatársa. Yuan olyan mutatókat emelt ki, mint a gyorsabb energiatermelés, a javuló piaci várakozások, és a két hónapja növekvő feldolgozóipari PMI. Kína idén fontos lépéseket tett a vállalkozások számára kedvező politikák kiterjesztése és megerősítése érdekében. A jövőre nézve Yuan elmondta, hogy az NDRC tevékenysége olyan területekre fókuszál majd, mint a belföldi kereslet bővítésére, a reálgazdaság megerősítésére, a technológiai önállóság előmozdítására, a reform és nyitás elmélyítésére, az emberek megélhetésének javítására és a főbb kockázatok elhárítására. A hangsúly az innovációba való nagyobb befektetésen lesz, arra ösztönözve a technológiai cégeket, hogy aktívan vegyenek részt a technológiai áttörésekben.

Forrás: [China's economy to maintain stable, positive trend in H2: official](#)

A digitális jüan „a globálisan élvonalban” a volt kínai jegybank elnök szerint

Luna Sun, South China Morning Post, 2023. augusztus 4.

Az e-CNY néven ismert kínai digitális valuta a belföldi kiskereskedelmi fizetések széles körét megkönnyítheti, és a külföldi látogatókat is megsegítheti, miközben a tengerentúlon is felhasználható – emelte ki Yi Gang, akit a múlt hónapban Pan Gongsheng váltott a kínai jegybank élén. Kína volt az egyik első nagyobb gazdaság, mely komolyan vizsgálta a központi banki e-valuta lehetőségét, 2016-ban alapított kutatóközpontjával megelőzte mind az Európai Központi Bank, mind az amerikai jegybank lépéseit. Ez év márciusáig 891,86 milliárd jüant (124 milliárd USD) került elköltésre belföldön 750 millió külön digitális jüan-tranzakcióban. Yi Gang azt is hangsúlyozta, hogy az e-CNY valutát piacorientált módon és nem pedig adminisztratív utasítások által kell népszerűsíteni.

Forrás: [China's digital yuan 'at forefront globally', former central bank governor Yi Gang says](#)

Japán 3,5 ezermilliárd jenes devizamérleg-többlete a 2022-es pénzügyi évben felülmúlta a becslést

Japan Today, 2023. augusztus 1.

Japán a becsültnél nagyobb, 3,48 ezermilliárd jen (25 milliárd USD) többletet ért el a 2022-es pénzügyi évben a devizaalapok (forex) speciális számláján. A kormány 2,84 ezermilliárd jen speciális számla többletet becsült a március végén lezárt 2022-es pénzügyi évre. A speciális számlát olyan célokra szánják, mint a devizaintervenciók.

Forrás: [Japan's FY2022 forex account surplus of ¥3.5 trillion beats estimate](#)

Több mint 3 millió koreai látogatott Japánba az első félévben

Shim Woo-hyun, The Korea Herald, 2023. július 31.

A Koreai Turisztikai Szervezet és a Japán Turisztikai Ügynökség által összeállított adatok alapján az év első hat hónapjában Japánba látogató dél-koreaiak száma elérte a 3,1 milliót, ami mintegy 3,6-szorosa a Koreába látogató japánok 862 ezres számának ugyanebben az időszakban. Japán összességében több turistát vonzott, mint Korea a januártól júniusig tartó időszakban. Mind a környező, mind olyan nyugati országokból, mint Franciaország vagy az USA több turista érkezett Japánba, mint Dél-Koreába. Ipari források szerint a gyenge japán jen nagyban hozzájárult a turizmus felélénküléséhez. A jelentős eltérés magyarázatául olyan tényezők szolgálnak, mint az, hogy Japánban nagyobb a választék a turisztikai célpontokat illetően, továbbá, hogy több repülőtérrel rendelkezik, mint Dél-Korea, és így könnyebben elérhető a turisták számára.

Forrás: [Over 3m Koreans visit Japan in H1](#)

Kína feloldja az ausztrál árpára kivetett korlátozásokat

Nikkei Asia, 2023. augusztus 4.

A kínai kereskedelmi minisztérium közölte, hogy feloldja az ausztrál árpa behozatalára három éve érvényben lévő, több milliárd dollárnyi kereskedelmi forgalmat érintő dömpingellenes és szubvencióellenes vámokat. A két ország még áprilisban állapodott meg az árpaimporttal kapcsolatos vitájuk rendezéséről: Canberra felfüggesztette a Kereskedelmi Világszervezetnél (WTO) a Peking által az árpára kivetett dömpingellenes és kiegyenlítő vámok miatt indított eljárást, míg Kína megígérte, hogy felgyorsítja a vámok felülvizsgálatát. A bejelentést követően emelkedett az ausztrál dollár értéke. Peking az árpára vonatkozó 80,5 %-os vámot 2020 májusában vezette be. A Canberra és Peking közötti feszültségek enyhültek, mióta a balközép Munkáspárt tavaly hatalomra került Ausztráliában. A vám eltörlése olyan pozitív események sorában következik, mint, hogy januárban közel három év után újraindult az ausztrál szén kínai felvásárlása, vagy hogy Peking májusban bejelentette, hogy újra elkezd ausztrál faanyagot importálni.

Forrás: [China to lift tariffs on Australian barley as trade ties improve](#)

Dél-Ázsia

Japán chip-berendezések beszállítója központot hozna létre Indiában

India Today, 2023. augusztus 1.

A japán Disco cég egy központ felállítását tervezi Indiában, annak érdekében, hogy támogassa ügyfeleit és hogy bázisként szolgáljon az ország félvezetőiparának marketingjéhez. A chipgyártó berendezések szállítója egy olyan laboratórium létrehozását tervezi Indiában, ami az ügyfelek kérésére tesztvágásokat, és egyéb kísérleti feldolgozásokat hajtana végre. A laboratóriummal kapcsolatos tervek attól függenek, hogy az ügyfél-társaságok hogyan haladnak indiai terjeszkedésükkel.

Forrás: [Japan chip equipment supplier Disco to set up center in India](#)

Kína és Pakisztán a gazdasági folyosójuk 10. évfordulóját ünneplik

Mian Abrar, Pakistan Today, 2023. július 31.

Kína és Pakisztán 6 megállapodást írt alá, annak érdekében, hogy előmozdítsák a kétoldalú együttműködést, valamint megünnepezték a két ország gazdasági folyosója fennállásának 10. évfordulóját. Shehbaz miniszterelnök kiemelte, hogy a Kína-Pakisztán Gazdasági Folyosó (CPEC) keretében eddig több mint 25 milliárd dollár értékű beruházásra került sor Pakisztán energia- és vízenergia-hálózatában, közúti infrastruktúrájában és tömegközlekedésében. Azt is hangsúlyozta, hogy a két ország most lép a CPEC második szakaszába, ami olyan ágazatokban tervez beruházásokat, mint a mezőgazdaság vagy az információs technológia. A 6 aláírt dokumentum többek között olyan ügyekről szólt, mint a CPEC közös együttműködési bizottsága, egy szakértői csereprogram létrehozása, a Pakisztánból Kínába történő szárított csilipaprikaexport és a Karakorum autópálya II. szakaszának áttervezése. A CPEC 10. évfordulójának ünneplését követően Shehbaz miniszterelnök és He Li-feng miniszterelnök-helyettes a kétoldalú együttműködés területeit illető megbeszélést folytatott. A látogatást fokozott biztonsági intézkedések kísérték.

Forrás: [China, Pakistan celebrate 10th anniversary of CPEC, acknowledge its benefits](#)

Új bányászási lehetőségek Pakisztánban

Shahnawaz Ali, Pakistan Today, 2023. augusztus 1.

A Bannuban újonnan felfedezett gázkészletekkel, valamint az újabb réz- és aranybányával Wazirisztánban, Pakisztán készen áll rá, hogy előre lépjen a bányaiiparban. Sajnos, annak ellenére, hogy az ország gazdag erőforrásokban, nem biztos, hogy rendelkezik a szükséges pénzügyi vagy tudományos eszközökkel ahhoz, hogy saját maga aknázza ki e lehetőségeket. A fentiekre való tekintettel Pakisztán idén rendezte az ország történetének első ásványkincscsúcstalálkozóját. Az összejövetelen mind Shehbaz Sharif miniszterelnök, mind a hadsereg vezérkari főnöke részt vett, csakúgy, mint számos tartományi vezető, valamint a magánszektor képviselői. Ugyancsak részt vettek olyan külföldi méltóságok, mint Szaúd-Arábia bányászati miniszterhelyettese vagy Azerbajdzsán energiaügyi miniszterhelyettese. Az összejövetel célja az volt, hogy kikövesse az utat az ország nyersanyag-potenciáljának felszabadítása felé. A csúcstalálkozó a pakisztáni polgári és katonai vezetés által közösen létrehozott Speciális Befektetési Könnyítési Tanács (SIFC) és a Barrick Gold Corporation együttműködésével jött létre.

Forrás: [Top leadership eyes mining potential](#)

A Tesla 5 éves irodaszerződést kötött Indiában az elektromos járműgyár terveinek részeként

Satish Nandgaonkar, Hindustan Times, 2023. augusztus 2.

Pár nappal azután, hogy a cég két felsővezetője az Invest India tisztviselőivel találkozott, hogy megvitassák az Indiába való belépés és egy elektromos járműgyártó üzem felállításának terveit, Elon Musk cége, a Tesla India Motor & Energy Pvt Ltd. irodahelyiséget bérelt az indiai Pune városában. Az elektromos autógyártó ötéves bérleti szerződést kötött az irodahelyiségre vonatkozóan. Bár a Tesla indiai leányvállalatát 2021-ben jegyezték be Bengaluruban, a vállalat belépése az országba ez idáig meglehetősen lassan haladt. Musk júniusban találkozott Modi elnökkel annak amerikai útja során, és kifejezte szándékát egy indiai gyártóüzem felállítására. „Biztos vagyok benne, hogy a Tesla Indiában lesz, még hozzá olyan hamar, amilyen hamar csak emberileg lehetséges.” – idézték újságírók Muskot.

Forrás: [Tesla inks 5-year office deal in Pune as part of plans for EV plant in India](#)

Az indiai szolgáltatászektor 13 éve a leggyorsabb ütemben növekszik

India Today, 2023 augusztus 3.

Az S&P Global Indiára vonatkozó PMI-indexe júliusban 62,3 pontra emelkedett, ezzel jelentősen felülmúlva a várakozásokat. Említésre méltó, hogy ez a 2010 júniusa óta számított legmagasabb indexértéket jelenti. A növekedést az erős hazai és nemzetközi kereslet táplálja a jelentős inflációs nyomás ellenére. A számottevő növekedés kiemeli a szolgáltatászektor kulcsfontosságú szerepét, mint India gazdasági húzóágazata, jelentősen hozzájárulva a második pénzügyi negyedév GDP-jéhez. Az indiai cégek megőrizték versenyelőnyüket az infláció ellenére is, a megnövekedett működési költségek egy részét sikeresen áthárítva az ügyfeleikre, bár továbbra is óvatosak maradtak az árképzési stratégiájukat illetően.

Forrás: [India's services sector grows at fastest pace in 13 years](#)

Srí Lanka újra a régi kerékvágásban

Ruchir Desal, Asia Times, 2023. augusztus 1.

Míg számos ázsiai országban tompulni látszik a COVID-19 utáni gazdasági fellendülés, Srí Lankán a turizusból származó bevételek és a tengerentúli Srí Lanka-i munkavállalók pénzáttalásai erősödtek föl újra. Ezek a pozitív változások a tavalyi fizetésképtelenséget követik és nagy részben köszönhetőek olyan pozitív fejleményeknek, mint a Nemzetközi Valutaalap által biztosított hitelnek, a szomszédos India által nyújtott átmeneti támogatásnak, valamint az új kormány reformjainak és intézkedéseinek. Az IMF úgy becsüli, hogy az ország folyó fizetési mérlegének hiánya 1,5% lesz, ami kezelhető és normális szint. Ezek a makrogazdasági fejlemények pozitívan hatottak mind az ország tőzsdéjére, mind a Srí Lanka-i rúpia árfolyamára, melyek kiválóan teljesítettek. Közép- és hosszú távon Srí Lankának teljes mértékben ki kell használnia kiváló földrajzi elhelyezkedését, hogy tovább építse turisztikai és logisztikai iparát, ezzel növelve az ország devizatartalékait.

Forrás: [Sri Lanka is back in business](#)

Délkelet-Ázsia

Indonézia bemutatta az új főváros ökoturisztikai koncepcióját

The Jakarta Post, 2023. augusztus 1.

A Nusantara Főváros Hatósága (IKN) nyilvánosságra hozta az új város ökoturizmusára vonatkozó elképzelését, mely egy fenntartható városi erdő koncepcióját foglalja magában. Az IKN vezetője, Bambang Susantono biztosította a média képviselőit, hogy a zöldterület a főváros területének 65 %-t, mintegy 256 ezer hektárt fog kitenni, és a turizmus nem fogja károsítani a helyi ökoszisztémát. Az IKN kifejtette, hogy a város zöldterületnek nyilvánított 65 %-t „visszaállítanak” az 1970-80-as évekre emlékeztető buja erdő állapotába, hogy az emberek együtt élhessenek a növény- és állatvilággal, így a terület az ország minden tájáról érkező emberek számára magával ragadó turisztikai látványossággá válna. Ennek részeként Bambang kiemelte a túrázás, valamint mangrovefák megtekintésének lehetőségét, mint olyan tevékenységeket, amelyek turistákat vonzana a városba.

Forrás: [Govt unveils ecotourism concept for new capital city](#)

Az indonéz inflációs ráta majdnem 3 százalék alá esett

The Jakarta Post, 2023. augusztus 1.

Júliusban tovább csökkent az infláció, közel kerülve ahhoz, hogy elérje a központi bank által előírányzott 3 százalékos értéket. Az indonéz statisztikai hivatal (BPS) hangsúlyozta, hogy a fogyasztói árindex (CPI) növekedése lassabb volt a vártnál. Pudji Ismartini államtitkár kiemelte, hogy az infláció március óta csökkenő tendenciát mutat. A mostani adat a júniusi 3,52 %-hoz képest jelent csökkenést, 2022 májusa óta először fordult elő, hogy az infláció 4 % alá süllyedt. A Bank Indonesia (BI) az idei inflációs célt 3 ± 1 %-ban határozta meg, és az ország júliusi inflációja a legalacsonyabb tartomány felé közeledett. Jövőre a BI előrejelzése szerint az infláció jóval alacsonyabb, $2,5\pm 1$ %-os tartományban lehet. Az inflációhoz legnagyobb mértékben a közlekedés járult hozzá, mivel ebben a kiadási csoportban az árak éves szinten 9,58 %-kal emelkedtek. A jelenlegi adatok lehetővé teszik a BI számára, hogy ne emeljék tovább az irányadó kamatlábat.

Forrás: [Indonesia inflation drops to almost below 3 percent](#)

Vietnám szerint a humánerőforrásfejlesztés a termelékenység és a versenyképesség javításának a kulcsa

Vietnam Plus, 2023. augusztus 5.

Vietnám a mezőgazdasági ágazat versenyképességének kulcsát a humánerőforrásfejlesztésben látja – mondta el Le Minh Hoan mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter egy nemrégiben Hanoiban tartott konferencián. Jelenleg valamelyest csökkent a humánerőforrásképzés a mezőgazdaságban, mivel visszaesett az ilyen szakot választó hallgatók száma. 2022-ben kevesebb, mint 2 % választott mezőgazdasági, erdészeti, öntözési és halászati szakokat a beiratkozott hallgatók közül, ezzel kihatva a mezőgazdasági kutatáshoz, a tudomány és technológia átadásához, valamint a mezőgazdasági termeléshez, feldolgozáshoz és üzleti tevékenységhez szükséges humán erőforrás minőségére. Ennek egyik oka a mezőgazdaságban dolgozók viszonylag alacsony bére, mely kevesebb, mint a többi gazdasági szektorban. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztériumnak (MARD) prioritásként kell kezelnie a képzési intézményekbe történő beruházásokat, hogy olyan minőségi programokat nyújtsanak, amelyek szorosan kapcsolódnak a piaci igényekhez. A MARD egyik célja, hogy 2030-ra 10%-ra emelkedjen az alapfokú vagy annál magasabb szintű diplomával és képesítéssel rendelkező mezőgazdasági, erdészeti és halászati alkalmazottak aránya. E célok elérése érdekében a minisztérium célja a magas színvonalú humánerőforrásképzés javítása, valamint a japán modell szerinti főiskolai szintű képzés lehetőségének feltárása és bővítése. A konferencián 60 vállalkozás és 18 egyetem írt alá együttműködési megállapodást a humánerőforrásképzésről és a tudományos kutatásról.

Forrás: [Human resources development - key to improve productivity, competitiveness](#)

Indonézia és Japán a halászati termékek feldolgozásával kapcsolatos együttműködés lehetőségét vizsgálja

Antara News, 2023. augusztus 2.

Teten Masduki, a szövetszervezetekért és a kis- és középvállalkozásokért felelős indonéz miniszter a halászati termékek feldolgozásában való együttműködés lehetőségeit vizsgálta Japánnal, miután ellátogatott Japán legnagyobb halászati vállalatához, a Marusen Suisanhoz. Masduki szerint Indonéziában 2020-ban a tengeri halászat esetében 2,23 %-kal, a belvizek esetében pedig 2,71 %-kal nőtt a kifogott mennyiség. Emellett arról is tájékoztatott, hogy az indonéziai halászati termékek exportértéke és mennyisége 2022-ben elérte a 6,24 milliárd USD-t, illetve az 1,22 millió tonnát. A két ország együttműködésének megerősítésében nagy szerepet játszhat a Japánba való angolnaexport is. A miniszter a technológiai együttműködéstől a termékek minőségének és változatosságának a javulását reméli.

Forrás: [Minister explores fishery product processing cooperation with Japan](#)

Vietnám nagy jelentőséget tulajdonít az Indonéziával való kapcsolatok előmozdításának

Vietnam Plus, 2023. augusztus 4.

Vuong Dinh Hue, a vietnámi Nemzetgyűlés elnöke augusztus 4-én megbeszélést folytatott Puan Maharival, Indonézia Népképviselői Tanácsának (alsóház) elnökével, amelynek során hangsúlyozta, hogy Vietnám nagy jelentőséget tulajdonít az Indonéziával való stratégiai partnerség fejlesztésének. Puan Maharani a maga részéről kiemelte Hue látogatásának jelentőségét, hiszen 13 év után ez az első házelnöki vizit, amelyre akkor kerül sor, amikor a két ország a stratégiai partnerségük 10. évfordulóját ünnepli. A felek megállapodtak, hogy növelni fogják a delegációk cseréjét minden szinten, támogatni fogják a parlamenti együttműködést és a két ország települései közötti együttműködést. Egyetértettek abban, hogy együtt fognak dolgozni annak érdekében, hogy a kétoldalú kereskedelem értéke 15 milliárd USD fölé emelkedjen, miközben megkönnyítik a kereskedelmi tevékenységeket és csökkentik a kereskedelmi akadályokat. Egyetértettek abban is, hogy fővárosaikat közvetlen útvonalon kívánják összekötni. A regionális és a nemzetközi kérdéseket illetően a két fél megállapodott abban, hogy folytatják a regionális és a nemzetközi fórumokon folytatott konzultációkat és koordinációt, továbbá szorosan együttműködnek a többoldalú parlamenti fórumokon, például az ASEAN Parlamentközi Közgyűlésén (AIPA) is. A közös sajtótájékoztatón Hue hangsúlyozta a két ország közötti együttműködésben rejlő nagy lehetőségeket, továbbá megerősítette, hogy Vietnám és Indonézia rendelkezik elegendő akarattal és elszántsággal ahhoz, hogy együtt dolgozzanak azon törekvésük megvalósításán, hogy fejlett és gazdag országokká váljanak.

Forrás: [Vietnam attaches great importance to promoting ties with Indonesia: Top legislator](#)

Az első tehervonat Kína egyik északi városából Hanoiba érkezik

Dat Nguyen, VNExpress International, 2023. augusztus 2.

Az első tehervonat az észak-kínai Shijiazhuang városából megérkezett Hanoiba a két ország azon erőfeszítésének részeként, hogy növeljék a vasúti kereskedelmet. A 23 kocsit tartalmazó vonat, amely 800 tonna felszerelést, vegyi anyagokat és műtrágyát szállított négy nap alatt tette meg a 2700 kilométeres utat. A vietnámi vasút és a Shijiazhuang-i belvízi kikötő elkötelezte magát amellett, hogy hetente legalább egy oda-vissza járatot indítson, és a kereslet növekedése esetén növelje annak gyakoriságát. A több mint 11 millió lakosú Shijiazhuang vasúti csomópont, mivel a Hebei és Peking, valamint Tianjin közötti vasúti hálózaton helyezkedik el. A város ugyancsak vasúti összeköttetésben áll Oroszországgal, Európával, Közép-Ázsiával, Mongóliával és más délkelet-ázsiai országokkal is.

Forrás: [First cargo train from China's northern city reaches Hanoi](#)

Indonézia új fővárosa „gazdasági növekedési központ” kíván lenni

Nana Shibata, Nikkei Asia, 2023. augusztus 2.

Joko Widodo indonéz elnök jövő augusztusban az új fővárosba, Nusantarába helyez át egyes kormányzati funkciókat. A költözésig már csak egy év van hátra, és egy magas rangú kormánytisztviselő nemrégiben nagy ambíciókat fogalmazott meg a költözéssel kapcsolatban: az új fővárost gazdasági központtá kívánják tenni. Sumadilaga – aki az indonéziai Közmunka- és Lakásügyi Minisztériumban az infrastruktúrafejlesztés végrehajtását felügyelő munkacsoportot vezet – elmondta, hogy a kormány megpróbálja vonzani a vállalkozásokat olyan területeken, mint a megújuló energia, az egészségügy, az oktatás és a mezőgazdaság, bár azt is hangsúlyozta, hogy a jelenlegi főváros, Jakarta tovább fog fejlődni. Widodo 2019-es elnöki újraválasztása után jelentette be a főváros áthelyezésének tervét, Jakarta túlzásfoltosságára és szennyezettségére hivatkozva, valamint arra, hogy a szigetország keleti felének szüksége van egy növekedési hajtóerőre. Bár Sumadilaga elismerte, hogy az ukrajnai háború nyomán az építőanyagok "növekvő költségei" kihívást jelentenek, fenntartotta, hogy a projekt "a menetrend szerint halad". Az áttelepítés a tervek szerint öt szakaszban történik majd 2045-ig. A projekt megvalósítása érdekében Indonézia külföldi kormányokat és vállalatokat szólított fel, hogy fektessenek be az új főváros építésébe, és ennek motiválására ösztönző csomagokat kínál. Kínából, Dél-Koreából, Szingapúrból és Japánból is jelezték cégek az érdeklődésüket a részvétel iránt, mondta Sumadilaga.

Forrás: [Indonesia's new capital aims to be 'economic growth center'](#)

Lehetséges fordulat a szingapúri gyári aktivitás terén

Colin Tan, The Straits Times, 2023. augusztus 2.

A szingapúri gyári tevékenység júliusi javulása azt jelezheti, hogy a legrosszabban már átesett az ország, miután a gazdaság a második negyedévben csak hajszal híján menekült meg a technikai recessziótól. A Szingapúri Beszerzési és Anyaggazdálkodási Intézet (SIPMM) szerdán közzétett legfrissebb adatai szerint mind a feldolgozóipari, mind az elektronikai beszerzési menedzserindex (PMI) javult, bár továbbra is csökkenő tendenciát mutat. A jobb PMI-adatok részben a kulcsfontosságú mutatók, köztük az új megrendelések és az új export lassabb zsugorodásának tulajdoníthatók. „Lehetséges, hogy a feldolgozóipari PMI lassan visszatér az 50 pontos küszöbhez, amely elhatárolja a bővülést a zsugorodástól.” – mondta Selena Ling, az OCBC Bank vezető közgazdásza. Chua Hak Bin, a Maybank Research vezető közgazdásza rámutatott, hogy hasonló kép rajzolódik ki mind a teljes feldolgozóipari ágazat, mind az elektronikai alágazat foglalkoztatási indexeiből.

Forrás: [S'pore factory activity contracts more slowly in July, signalling possible turnaround](#)

Közel-Kelet

Marokkó királya: kapcsolataink Algériával stabilak, és reméljük, hogy megnyitjuk a két ország közötti határt

العربية, Al Arabiya, 2023. július 30.

VI. Mohamed marokkói király kijelentette, hogy országának az Algériával való kapcsolatai stabilak. Az állami televízióban sugárzott beszédében a király abbéli reményét fejezte ki, hogy „a dolgok visszatérnek a normális kerékvágásba, és megnyitják a két ország közötti határt”. VI. Mohamed király hozzátette: „Biztosítjuk Algéria vezetését és népét, hogy Marokkó soha nem lesz semmilyen rossz forrása.” Továbbá kijelentette, hogy a marokkói nép szolgálatában végzett munkája nem korlátozódik a belső kérdésekre, hanem kiterjed arra a törekvésre, hogy erős kapcsolatokat alakítson ki a testvéri és baráti országokkal, különösen azokkal, amelyek a szomszédban vannak.

Forrás: [ملك المغرب: علاقاتنا مع الجزائر مستقرة ونأمل فتح الحدود بين البلدين](#)

Szaúd-Arábia ad otthont az ukrajnai béketárgyalásoknak

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. július 29.

A Wall Street Journal közölte, hogy Szaúd-Arábiában tartják az ukrajnai háborúval kapcsolatos béketárgyalásokat, amelyeken Oroszország kivételével 30 ország magas rangú tisztviselői vesznek részt. Szaúd-Arábia arra készül, hogy augusztus 5-én és 6-án adjon otthont a nyugati országok, Ukrajna és a kulcsfontosságú fejlődő országok, köztük India és Brazília közötti tárgyalásoknak, mivel Európa és Washington fokozza erőfeszítéseit Ukrajna békeköveteléseinek nemzetközi támogatására. A közelgő tárgyalásokra az oroszok és Ukrajna nyugati támogatói közötti növekvő harc közepette kerül sor, hogy elnyerjék a főbb fejlődő országok támogatását, amelyek közül sokan eddig semlegesek voltak a háborúval kapcsolatban. Nyugati és ukrán tisztviselők azt remélik, hogy ezek az erőfeszítések az év későbbi részében egy békecsúcson tetőznek majd, ahol a világ vezetői egy közös paktumot írnak alá a háború befejezése érdekében.

Forrás: [صحيفة: السعودية تستضيف محادثات سلام حول أوكرانيا بعد أسبوع](#)

Biden megerősítette, hogy készülöben lehet az amerikai–szaúdi megállapodás az izraeli kapcsolatok normalizálásáról

The Jerusalem Post, 2023. július 30.

Miután nemzetbiztonsági tanácsadója szaúdi tisztviselőkkel tárgyalt Dzsiddában a királyság és Izrael közötti kapcsolatok normalizálása érdekében, Joe Biden amerikai elnök július 28-án bejelentette, hogy megállapodás születhet Szaúd-Arábiával. „Van egy közeledés” – fogalmazott Biden a 2024-es újraválasztási kampány résztvevőinek egy rendezvényen a Maine állambeli Freeportban. Biden nem árult el részleteket a lehetséges paktumról. Az amerikai tisztviselők hónapok óta törekednek arra, hogy történelmi jelentőségű megállapodásra jussanak, de a szaúdiak mindaddig ellenálltak. Az amerikai tisztviselők lehetségesnek látják az Izrael és Szaúd-Arábia közötti megállapodást, miután Donald Trump volt elnök kormánya hasonló megállapodásokat kötött Izrael, illetve Marokkó, Szudán, Bahrein és az Egyesült Arab Emírségek között a 2020-as Ábrahám-egyezmény keretében. A lehetséges megegyezésről az izraeli miniszterelnök, Benjamin Netanjahu is nyilatkozott, aki elmondta, hogy: „Szerintem ez nagyszerű dolog [lesz], ha megtörténik. Óriási gazdasági és stratégiai hasznunk lesz. Ez csapás lesz Iránnak, és áldás Izraelnek, az Egyesült Államoknak és az arab világnak is”.

Forrás: [US-Saudi deal to normalize Israel ties may be on the way, Biden confirms](#)

Izraelben tüntetők ezrei gyakorolnak továbbra is nyomást Netanjahura az igazságügyi reform miatt

الشرق الاوسط, Asharq Al-Awsat, 2023. július 30.

Izraeliek ezrei vonultak az utcára újabb tüntetéseken országszerte július 29-én napnyugta után, miután zavargások törtek ki amiatt, hogy Benjamin Netanjahu miniszterelnök egy ellentmondásos törvényt terjesztett elő, amely korlátozta a Legfelsőbb Bíróság hatáskörét. A tüntetők zászlókat lengettek, doboltak és hangos kürtökkel dudáltak Izrael különböző pontjain. A Netanjahu és jobboldali kormánya által szorgalmazott igazságügyi reform – amelyek első részét hétfőn fogadta el a Knesszet – példátlan politikai válságot váltottak ki, és mélyen megosztják a társadalmat. A tiltakozások már több mint harminc hete tartanak. A kormány terve megingatta néhány tartalékos elkötelezettségét is, hogy válaszoljanak a behívókra, továbbá a hitelminősítő intézetek szigorú figyelmeztetéseket adtak ki a gazdasági következményekről. Politikai megfigyelő csoportok a Legfelsőbb Bírósághoz fordultak, hogy helyezze hatályon kívül az új törvényt, amely megszünteti a bíróság azon jogát, hogy hatályon kívül helyezze a kormány és a miniszterek szerintük „ésszerűtlen” döntéseit. A bíróság azt mondta, hogy szeptemberben meghallgatja a törvény elleni érveket, megnyitva az utat az alkotmányos konfrontáció előtt.

Forrás: [آلاف المحتجين في إسرائيل يواصلون الضغط على نتنياهو بسبب التعديلات القضائية](#)

Szaúd-Arábia arra készül, hogy több mint 120 millió látogatót fogadjon a Riyadh Expo 2030-on

Arabian Business, 2023. július 31.

Szaúd-Arábia vezetése egy új Twitter-videóban mutatta be, hogy kész több mint 120 millió látogatót fogadni a 2030-as Expo kiállításon. A „Rijád, készen áll, hogy üdvözölje a világot a 2030-as Expo-n” című 39 másodperces klip a városképet mutatja be, kiemelve a modern metropolisszá fejlődését. A királyság már 7,8 milliárd USD-t különített el a tervek szerint 2030. október 1-től 2031. március 31-ig tartandó Riyadh Expo 2030 elnevezésű eseményre, melynek mottója: „A változás korszaka: Együtt a jövőbelátó holnapért”. A rendezvény helyszínén 226 pavilon lesz látható, amelyek különböző országokat képviselnek majd. A kiállítási terület napenergiából nyert tiszta energia fogja táplálni, betartva az erőforráshatékonyság magas színvonalát. Ezenkívül a szervezők aktívan dolgoznak a biodiverzitás növelésére, az élelmiszer-pazarlás minimalizálására, valamint a zöldhulladékkezelési és újrahasznosítási gyakorlatok kialakítására irányuló stratégiákon.

Forrás: [Saudi Arabia gears up to welcome over 120 million visitors at Riyadh Expo 2030](#)

Kilenc török egyetem van a világ első 500 legjobb felsőoktatási intézménye között

Hürriyet Daily News, 2023. augusztus 1.

Kilenc törökországi egyetem jutott be az első 500 közé a globális egyetemi rangsorban – derül ki az Academic Performance Laboratory 2022-es jelentéséből. 206 török egyetemet értékelték a 2022-es tanulmányi teljesítményük alapján. Az ország kilenc legjobb egyeteme figyelemre méltó sikereket ért el a különböző nemzetközi egyetemi rangsorokon, amelyeket bizonyos kritériumok értékelésével készítettek. A jelentés szerint a METU a 336., az ITU a 384., a Bilkent Egyetem pedig a 485. helyen végzett a Round University Ranking (RUR) listáján, míg a Hacettepe Egyetem a 433. helyet szerezte meg a leideni CWTS rangsorban.

Forrás: [9 Turkish universities rank in top 500](#)

Teherán: iráni–szíriai tárgyalások a kétoldalú kapcsolatokról és a regionális kérdésekről

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. augusztus 2.

Huszajn Amír-Abdollahian iráni külügyminiszter augusztus 1-jén tárgyalt szíriai kollégájával, Fajszal Mekdaddal a kétoldalú kapcsolatokról és a regionális ügyekről. A szíriai miniszter hivatalos látogatáson vesz részt Irán fővárosában, Teheránban. A két fél közötti kétoldalú és küldöttségi szintű találkozót követő közös sajtótájékoztatón Abdollahian elmondta, hogy beszéltek a Szíriával kapcsolatos asztanai tárgyalások folytatásának szükségességéről is. Rámutatott, hogy vannak nyereségei a Törökország, Oroszország, Irán és Szíria közötti négyoldalú tárgyalásoknak, és eddig több találkozóra is sor került már a négy ország védelmi és külügyminiszterei között. Ezenfelül a szíriai miniszter felszólította a „megszálló” amerikai erőket, hogy hagyják el az országot. Kifejtette, hogy az amerikai al-Tanf bázis, amely a szíriai–jordániai–iraki határháromszögben található, „terrorista szervezetek központjává” vált, és szerinte emögött az amerikai hadsereg áll.

Forrás: [طهران.. مباحثات إيرانية سورية حول العلاقات الثنائية وملفات إقليمية](#)

Oroszország és a posztszovjet térség

A Türkmenisztán és Üzbegisztán közötti kereskedelmi forgalom meghaladta a 430 millió USD-t

Daryo, 2023. július 31.

A Türkmenisztán és Üzbegisztán közötti kereskedelmi forgalom 2022-ben megnégyszereződött, és átlépte az 1 milliárd USD-t, 2023 első hat hónapjában pedig a két közép-ázsiai ország közötti kereskedelmi forgalom 4,7%-kal nőtt (összesen 438 millió USD) az előző évhez képest, áll az Üzbegisztán által kiadott statisztikában. A közzétett adatok szerint Üzbegisztán elsődleges kereskedelmi partnerei a FÁK-országok közül Oroszország, Kazahsztán, Kirgizisztán és Türkmenisztán.

Forrás: [Trade volume between Turkmenistan and Uzbekistan surpasses \\$430mn over six months](#)

Üzbegisztán és Kína kereskedelmi volumene 5,6 milliárd USD-ra nőtt

Central Asia News, 2023. július 31.

Üzbegisztán befektetési, ipari és kereskedelmi minisztere, Laziz Kudratov munkamegbeszélést folytatott Kína rendkívüli és meghatalmazott üzbegisztáni nagykövetével Yu Junnal. A két diplomata közötti tárgyalás fő kérdései az Üzbegisztán és Kína közötti kölcsönös kereskedelem fejlődésének kilátásai voltak. Emellett a találkozó másik központi kérdése Shavkat Mirzijojev üzbég elnök kínai látogatása során megkötött megállapodások aktuális helyzetének elemzése volt, amivel kapcsolatban mindkét fél elégedettségét fejezte ki. A találkozó során szóba került még, hogy az Üzbegisztán és Kína közötti kereskedelem volumene 2023 első felében elérte az 5,6 milliárd USD-t, amely így már most megközelíti a két ország kereskedelmében 2022-ben elérte a 8,92 milliárd USD-os szintet. A találkozó végén Laziz Kudratov és Yu Jun is kihangsúlyozta a Kína és Üzbegisztán közötti együttműködések megerősítésének és bővítésének fontosságát.

Forrás: [Объемы торговли Узбекистана и КНР за шесть месяцев выросли до 5,6 млрд долларов](#)

Kazahsztán közös projekteket hajt végre Oroszországgal, Kínával és Üzbegisztánnal a gépgyártás területén

Serik Sabekov, Kazinform, 2023. augusztus 1.

Marat Karabajev, a Kazah Köztársaság ipari és infrastruktúrafejlesztési minisztere bejelentette, hogy Asztana Oroszországgal, Kínával és Üzbegisztánnal közösen új projekteket valósít meg a kazah gépgyártásban. Karabajev felhívta a figyelmet arra, hogy Kazahsztán Üzbegisztánnal közösen személygépkocsi (Chevrolet ONIX), valamint háztartási gépek gyártásba kezd, valamint orosz partnerekkel közösen elkezd megővelni az alumínium felnik, valamint a vasúti szektor számára szükséges alkatrészek gyártását is. A Kínával folytatott megállapodásoknak megfelelően pedig Peking segítségével Kazahsztán fúróberendezések és mezőgazdasági gépek (LOVOL) gyártásába kezd.

Forrás: [Кзахстан реализует совместные с Россией, Китаем и Узбекистаном проекты в машиностроении](#)

Üzbegisztán és Magyarország közös baromfiklaszter létrehozását tervezi

Central Asia News, 2023. augusztus 1.

Shavkat Mirzijojev üzbég elnök 2023. július 31-én megbeszélést folytatott Magyarország, Japán és Azerbajdzsán képviselőivel, akikkel az Üzbegisztánba irányuló befektetési együttműködésének fejlesztéséről tárgyalt. A találkozó során szóba kerültek azok a projektek és kezdeményezések, amelyek célja ezen államok és az Üzbegisztán közötti együttműködések erősítése. A találkozó legjelentősebb eredménye egy Magyarországgal közös projekt kidolgozásának bejelentése volt. A projekt részeként egy baromfi klaszter létrehozását és egy baromfi innovációs központ megalakítását tervezik, amely a baromfitenyésztés és a kapcsolódó iparágak növekedésére szakosodik. Taskent reményei szerint ez lehetőséget ad majd az üzbég mezőgazdaság további fejlesztésére és új munkahelyek teremtésére. Emellett a találkozón szó esett az Azerbajdzsánnal közös projektek megvalósításáról is, amely tervek között szerepel az energetikai, vegyipari, mérnöki és közlekedési ágazatok interakciójának kialakítása. A találkozó végén az is kiderült, hogy a jövőben Japán is partnere lesz Üzbegisztánnak több közös gyógyszeripari, textilipari, egészségügyi és állattenyésztési projekt megvalósításában.

Forrás: [Узбекистан и Венгрия планируют создать совместный птицеводческий кластер](#)

A Kazahsztán és Grúzia közötti kereskedelem értéke elérte a 190 millió USD-t Central Asia News, 2023. augusztus 2.

Alikhan Szmailov kazah miniszterelnök és Irakli Garibasvili grúz miniszterelnök Alma-Atában folytatott tárgyalásokat, amelynek fő témája a Kazahsztán és Grúzia közötti kereskedelmi, szállítási és logisztikai együttműködések voltak. A megbeszélésen mindkét fél megerősítette, hogy elkötelezettek maradnak a két ország közötti jövőbeni együttműködések folytatásával kapcsolatban. A tárgyalást követően Alikhan Szmailov kihangsúlyozta, hogy Grúzia Kazahsztán megbízható és fontos partnere a dél-kaukázusi térségben, az elmúlt hat hónapban pedig a két ország közötti kereskedelem volumene 30%-kal nőtt, és elérte a 190 millió USD-t. A megbeszélések során szóba kerültek még a Kazahsztán és Grúzia közötti kooperáció lehetőségei is a tranzit- és közlekedési ágazatban.

Forrás: [Объем товарооборота между Казахстаном и Грузией достиг 190 млн долларов](#)

Pakisztáni befektetések érkehetnek az azerbajdzsáni zöld energia szektorba Tural Ibaldy, report.az, 2023. július 31.

Azerbajdzsán megújuló energiaágazatába fektessenek be a pakisztáni vállalatok – javasolta a Pakisztánba látogató Javid Abdullajev, Azerbajdzsán Megújuló Energiaforrások Állami Ügynökségének igazgatója a Pakisztáni Energiaügyi Minisztérium Alternatív Energiafejlesztési Tanácsának vezérigazgatójával folytatott megbeszélésén. A találkozón tájékoztatást adtak az azeri megújuló energiában rejlő lehetőségekről, a potenciál kiaknázását célzó intézkedésekről és az exportlehetőségekről. Pakisztáni vállalatokat meghívtak, hogy vegyenek részt a jövőbeni megújulóenergiaaukciókon. Baku számára igen fontos a megújulóenergia szektor fejlesztése, mivel több az EU-ba is irányuló zöldenergiaexport projekt megvalósításán dolgozik, amelyek többek közt Magyarországot is érintik.

Forrás: [Пакистанские компании могут инвестировать в сектор возобновляемой энергетики Азербайджана](#)

Örmény–kínai miniszteri találkozóra került sor

news.am, 2023. augusztus 2.

Gnel Sanosyan Örményország területi közigazgatásért és infrastruktúráért felelős minisztere a Kínai Népköztársaságban tett látogatása keretében találkozott Li Xiaopenggel, a Kínai Népköztársaság közlekedési miniszterével. Az ülésen szó esett egy a „Nemzetközi közúti szállításról” szóló kormányközi megállapodás megkötéséről. A megállapodás a végső szakaszban van és készen áll az aláírásra. Szóba kerültek a nemzetközi közlekedési útvonalak fejlesztésével kapcsolatos kérdések is ahol kiemelt hangsúlyt kapott mindkét oldalon a rendszeres légi forgalom megszervezése a két ország között, valamint az érintett országok közlekedési szektoráért felelős osztályok közötti tapasztalatcsere fontossága, a kölcsönös látogatások és a szakértők bevonása.

Forrás: [Армения и Китай подпишут межправительственное соглашение «О международном автомобильном транспорте»](#)

Korlátozzák a személyautók re-exportját Grúziából

Newsgeorgia.ge, 2023. július 28.

Augusztus 1-től lép életbe az amerikai autók Grúziából Oroszországba történő kivitelét és re-exportját korlátozó rendelet. A kormány közleménye szerint az EU 11. szankciós csomagja értelmében szeptember 26-tól az EU-országokból származó autók exportját és re-exportját is korlátozzák Oroszországba. Mindez negatív következményekkel jár Grúziára nézve, mivel az autók voltak Grúzia harmadik legnagyobb exportcikkei az Orosz Föderációval folytatott kereskedelemben. 2023 első félévében 53 millió USD értékben adtak el autókat Grúzián keresztül Oroszországnak. Egy év alatt az export 274 %-kal nőtt. A kivitelkorlátozás Fehéroroszországra is vonatkozik.

Forrás: [Ограничен экспорт и реэкспорт автомобилей из Грузии в Россию и Беларусь](#)

Kedvezhet Oroszországnak a nigeri uránexport felfüggesztése

Aljona Sevcsenko, Lenta.ru, 2023. augusztus 2.

Orosz energetikai szakértők úgy vélik, hogy Oroszország számára előnyös, ha Niger nem hajlandó uránt szállítani az európai országoknak. Ez amiatt lehet kedvező, mert növelheti az urán világpiacon az árát, illetve az uránhiány visszatárhathatja az Európai Uniót új oroszellenes szankciók bevezetésétől. Nigerben július 27-én katonai hatalomátvételre került sor. A hadsereg megbuktatta Mohamed Bazum elnököt, és új államfővé hirdette ki a „Nemzeti Honvédelmi Tanács” vezetőjét. A hatalomátvétel után, a hadsereg bejelentette az urán és az arany Franciaországba irányuló exportjának felfüggesztését. Az afrikai ország Franciaország atomerőművei uránszükségleteinek 15-17 %-át biztosította.

Forrás: [Названа выгода России от отказа Нигера поставлять уран в Европу](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720